

PRIVREDNA BANKA ZAGREB

PBZCOM@NET

usluga elektroničke komunikacije putem Interneta

Vodič za korisnike

POTPISIVANJE ZAKLJUČNICE ZA KUPNJU, PRODAJU I KUPOPRODAJU DEVIZA

studenj, 2009.

PBZ je član grupe **INTESA** **SANPAOLO**

Sadržaj:

UVOD	3
ŠTO JE PBZCOM@NET?	3
ORGANIZACIJA RADA	4
KORIŠTENJE USLUGE PBZCOM@NET ZA POTPISIVANJE FX ZAKLJUČNICA.....	6
KAKO KORISTITI PBZCOM@NET?.....	6
PROCES OD TRENUTKA ZAKLJUČIVANJA KUPNJE, PRODAJE ILI KUPOPRODAJE DEVIZA PA DO IZVRŠENJA TRANSAKCIJE	7
AKTIVIRANJE USLUGE ZAPRIMANJA FX ZAKLJUČNICA I DODJELA OVLAŠTENJA	7

Uvod

Što je PBZCOM@NET?

PBZCOM@NET Internet bankarstvo za poduzeća (**Company@Net**) predstavlja skup različitih elektroničkih usluga namijenjenih poslovnim subjektima. Komunikacija između Banke i njezinih klijenata obavlja se Internetom i osigurana je najsuvremenijim tehnologijama – PKI infrastrukturom.

U elektroničkom poslovanju mijenja se i način potvrđivanja izvornosti, autentičnosti te neporecivosti slanja i primitka elektroničkog dokumenta. Vlastoručni potpis koji u pravnom okruženju ima jasno i određeno značenje, u elektroničkom se poslovanju zamjenjuje elektroničkim potpisom.

Elektronički potpis je način potpisivanja dokumenata i njihova prometa u digitalnom obliku, te je elektronički identifikator koji se koristi u računalnoj razmjeni elektroničkih dokumenata gdje stranke prihvaćaju istovjetnu pravnu snagu elektroničkog i vlastoručnog potpisa. Elektronički potpis je skup podataka u elektroničkom obliku koji su pridruženi ili su logički povezani s drugim podacima u elektroničkom obliku i koji služe za identifikaciju potpisnika i vjerodostojnost potpisanoga elektroničkog dokumenta.

Usluga PBZCOM@NET omogućava korisnicima obavljanje domaćeg platnog prometa, deviznog platnog prometa, investicijskog poslovanja, depozitnog poslovanja.

Za sva eventualna pitanja ili nejasnoće pri korištenju PBZCOM@NET usluge možete se obratiti našem Centru za podršku korisnicima na broj telefona 0800-729-266 ili na e-mail adresu: com@pbz.hr

Organizacija rada

Ugovaranjem usluge PBZCOM@NET ostvarena je veza matičnog broja poslovnog subjekta i JMBG korisnika koji će u ime klijenta koristiti uslugu.

Zbog pojednostavljenja procesa kod usluge potpisivanja FX zaključnica preko PBZCOM@NETa, za dealove ugovorene u Sektoru poslova riznice napravljena je mogućnost da osoba koja je bila ovlaštena do sada za potpisivanje FX zaključnica u papirnatom obliku putem faxesa, a samim time odobravalala i izvršenje FX transakcije (potpisom zaključnice od strane ovlaštene osobe i slanjem nazad u Banku), istu ulogu ima i u potpisivanju zaključnica i preko PBZCOM@NET aplikacije.

Tu je osobu potrebno ovlastiti kao **samostalnog potpisnika u deviznom poslovanju, u dijelu FX zaključnice** koji je razdvojen od deviznog platnog prometa. Ta osoba ima mogućnost i potpisivanja i izvršenja FX zaključnice, odnosno objedinjuje ulogu samostalnog potpisnika i operatera izvršenja.

Ulogu operatera izvješća treba dodijeliti korisnicima koji prate izvode po poslovnim računima, ova uloga može biti dodijeljena istoj osobi ili drugoj osobi unutar firme, ovisno o potrebama i mogućnostima firme.

Prije samog korištenja usluge potrebno je definirati i postaviti organizaciju posla te dodijeliti ulogu u aplikaciji.

Unutar firme inicijalnu dodjelu ovlaštenja unutar PBZCOM@NET aplikacije može napraviti superkorisnik. Kasnije dodjelu ovlaštenja mogu raditi administrator i ovlaštenik u kombinaciji.

Nakon prijave u aplikaciju PBZCOM@NET tijekom događaja može biti kako slijedi:

- ako je korisnik ovlašten za rad u više poslovnih subjekata, najprije mu se ponudi odabir matičnog broja subjekta (MBS)
- ako je korisnik ovlašten za rad u jednom poslovnom subjektu i ukoliko za taj poslovni subjekt postoji više matičnih brojeva klijenta (MBK), korisniku se daje na izbor MBK s kojim će raditi (Slika 1)
- ako je korisnik ovlašten samo za rad po jednom MBS-u i ako se taj MBS sastoji od samo jednog MBK (ili je korisnik ovlašten isključivo za jedan MBK), korisnika se odmah prosljeđuje na glavni izbornik (Slika 2)

PBZCOM@NET PRIVREDNA BANKA ZAGREB

Klijent: TVRTKA d.d. / Korisnik: Ivana Horvat

Popis klijenata za koje ste ovlašteni

	MBS	Naziv
1	0101980300000	TVRTKA D.D.
2	0101980300123	TVRTKA D.D. - DEPOZITI

C-3-1 DEMO © 2001-2005 Privredna banka Zagreb d.d. Verzija: 4.0.0

Slika 1 - odabir aktivnog MBK

Sve veće i malo složenije tvrtke žele knjigovodstveno razgraničiti sredstva prema namjeni i traže da im Banka u tu svrhu otvori više partija jednog računa (podračune odnosno posebne, namjenske račune). Privredna banka Zagreb je to omogućila uvođenjem više internih matičnih brojeva (MBK) za istog poslovnog subjekta. Prema tome, jedan matični broj subjekta (MBS) može imati pridružen jedan ili više matičnih brojeva

klijenata (MBK). Za klijente koji žele zadržati izolaciju poslovanja, pripremili smo mogućnost definiranja korisničkih ovlaštenja do razine MBK. Ako prijavljeni korisnik ima ovlasti za rad sa svim računima klijenta, nakon odabira MBS nudi se odabir MBK za koji će korisnik raditi. U jednom trenutku moguće je raditi s jednim MBK.

MBK se odabire tako da se obilježi redni broj određenog MBK i klikne na tipku **Aktiviraj MBK**.

Slika 2 - glavni izbornik usluge

Odabirom jednog od ponuđenih MBK pojavljuje se glavni izbornik gdje su s pomoću tipki prikazane sve usluge PBZCOM@NET (Slika 2). Korisniku su dostupne (crno) samo one tipke (funkcije) s kojima može raditi. U protivnom tekst je ispisan svjetlo sivo (onemogućen je rad tim tipkama). **Ovo je primjer prijave superkorisnika.**

Primjerice, ako se prijavio korisnik koji posjeduje ovlasti samostalnog potpisnika u deviznom poslovanju, ta će tipka biti crna, a tipke kojima se ne može koristiti ostat će svjetlo sive i neće se ništa dogoditi ako klikne na takvu tipku.

Korištenje usluge PBZCOM@NET za potpisivanje FX zaključnica

Kako koristiti PBZCOM@NET?

Ugovaranje usluge realizira se na relaciji klijent (poslovni subjekt) - Banka, a korisnici usluge su fizičke osobe koje je klijent ovlastio za rad. Certifikat i pravo korištenja usluge dodatno se ugovara s fizičkom osobom tj. korisnikom.

- Usluga je osmišljena tako da bude fleksibilna - lako upotrebljiva za sve kategorije pravnih osoba (mala, srednja i velika poduzeća).

Odnos klijenta i korisnika može biti reguliran na sljedeće načine:

- jedan klijent (poslovni subjekt) može ovlastiti jednu ili više fizičkih osoba (korisnika, ovlaštenika) za rad s uslugom PBZCOM@NET,
- jednog korisnika (fizičku osobu) može ovlastiti više poslovnih subjekata (klijenata) za korištenje usluge s različitim ovlaštenjima.

Uz osigurane višestruke odnose između klijenta i korisnika, korisnik mora u svakom trenutku vidjeti za kojeg klijenta trenutačno koristi uslugu, te je stoga u zaglavlju svakog ekrana vidljivo (Slika 3):

- za koji poslovni subjekt korisnik trenutno obavlja poslovanje (s lijeve strane) i
- koji je korisnik prijavljen za rad (s desne strane).

Slika 3 - zaglavlje svakog ekrana

Proces od trenutka zaključivanja kupnje, prodaje ili kupoprodaje deviza pa do izvršenja transakcije

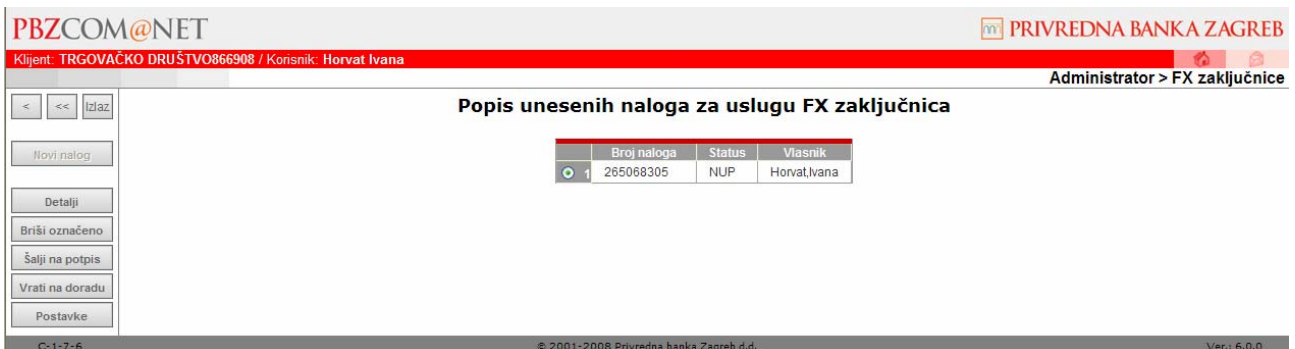
Aktiviranje usluge zaprimanja FX zaključnica i dodjela ovlaštenja

Zaprimanje FX zaključnica putem PBZCOM@NET kanala možete ugovoriti odabirom opcije 'FX zaključnice' --> 'Novi nalog' nakon što odaberete rolu .

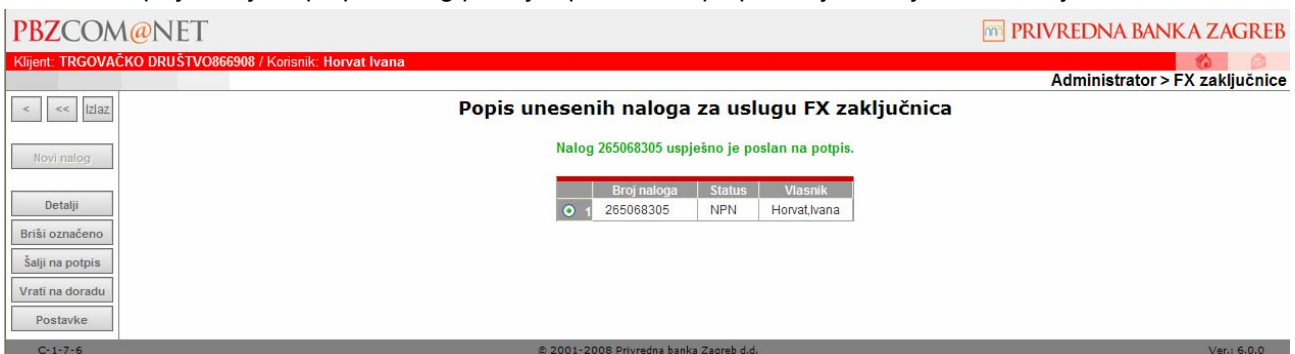
Slika 4 - ugovaranje usluge zaprimanje FX

Ukoliko želite ugovoriti uslugu zaprimanja zaključnica putem PBZCOM@NET-a označite polje 'Usluga aktivna' i pohranite nalog za ugovaranje usluge odabirom opcije 'Pohrani'.

Slika 5 - popis unesenih naloga za uslugu zaprimanja FX zaključnica

Odabirom opcije 'Šalji na potpis' nalog postaje spreman za potpisivanje i slanje na izvršenje.

Slika 6 - slanje naloga na potpis

Da biste potpisali i izvršili nalog za uslugu zaprimanja FX zaključnica putem PBZCOM@NET-a prijavite se kao i odaberite opciju 'FX zaključnice'.

Potpišite i izvršite nalog za ugovaranje usluge pritiskom na tipku 'Potpiši i izvrši', a kada se pojave detalji naloga potrebno je dodatno kliknuti na tipku 'Potpiši'.

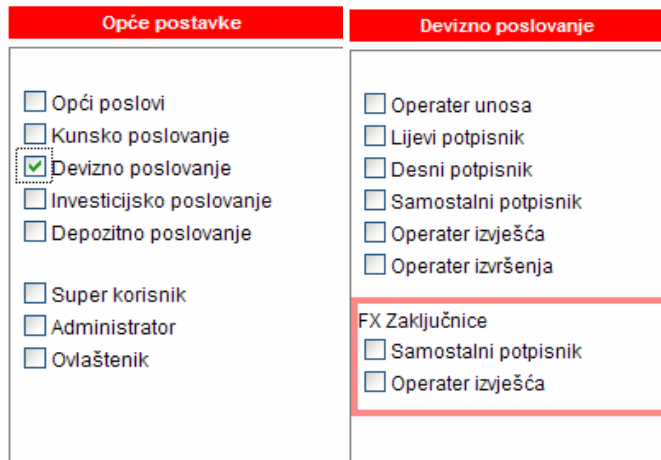
Usluga je ugovorena kada dobijete obavijest o uspješno potpisanom i izvršenom nalogu (Slika 7).

Popis naloga za uslugu FX zaključnica spremnih za potpis i izvršenje

Nalog za uslugu FX zaključnice je uspješno potpisan i izvršen

Slika 7 - poruka o ugovorenoj usluzi

Za uspješan početak rada sa FX zaključnicama dodijelite odgovarajuća ovlaštenja određenoj osobi u deviznom poslovanju (ukoliko je osoba različita od superkorisnika) (Slika 8)

Slika 8 - dodjela ovlaštenja za rad sa FX zaključnicama

Dodjelom ovlaštenja FX zaključnice - samostalni potpisnik omogućen vam je pregled i potpisivanje zaključnice, a operateru izvješća je omogućen pregled potpisanih zaključnica po statusima i ispis.

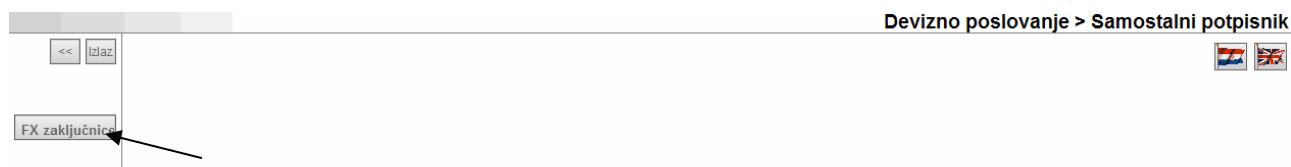
Sam proces dogovaranja kupnje, prodaje ili kupoprodaje deviza za Sektorom poslova riznice za klijenta se ne mijenja. Nakon dogovorene transakcije u kojoj su određeni elementi (valuta, iznos, datum, tečaj) klijent će u PBZCOM@NET aplikaciju zaprimiti zaključnicu.

Nakon dodjele ovlaštenja od strane administratora (ili superkorisnika) određenoj osobi u firmi za rad sa FX zaključnicama glavni izbornik ukoliko ta osoba nema i druga ovlaštenja (za obavljanje deviznog platnog prometa) pri ulasku u PBZCOM@NET aplikaciju izgleda ovako (Slika 9):

Slika 9 – odabir uloge samostalnog potpisnika u deviznom poslovanju

Odabirom uloge samostalnog potpisnika u deviznom poslovanju osoba koja je ovlaštena za rad sa FX zaključnicama (i ukoliko nema druge ovlasti za obavljanje deviznog platnog prometa) ući će na idući ekran sa **tipkom FX zaključnice kojom ulazi u rad sa FX zaključnicama** (slika 10)

Slika 10 – ekran sa tipkom FX kojom se ulazi u rad sa FX zaključnicama

Dolazi se u ekran Popis FX zaključnica spremnih za izvršenje (Slika 11):

Devizno poslovanje > Samostalni potpisnik > FX zaključnice

< << Izlaz

Ispis

Potpisi/Izvrši

Popis FX zaključnica spremnih za izvršenje

	Datum	Broj zaključnice	Val. kup.	Iznos kup.	Tečaj	Val. prod.	Iznos prod.	Datum valute	Status
☒ 1	12.11.2009	091112 0220242	EUR	3,00	7,35	HRK	22,05	13.11.2009	NPN
☐ 2	12.11.2009	091112 0220241	HRK	22,05	7,35	EUR	3,00	12.11.2009	NPN
☐ 3	05.11.2009	091105 0220218	NOK	1.140.000,00	5,70	USD	200.000,00	05.11.2009	NPN

Slika 11 – ekran Popis zaključnica spremnih za izvršenje

Na ekranu **Popis FX zaključnica spremnih za izvršenje** korisnik vidi zaključnice za ugovorene transakcije kupnje, prodaje i kupoprodaje deviza sa Sektorom poslova riznice.

Klikom na kružić ispred same transakcije odabire se transakcija koja se potpisuje (Slika 12).

Devizno poslovanje > Samostalni potpisnik > FX zaključnice

< << Izlaz

Ispis

Potpisi/Izvrši

Popis FX zaključnica spremnih za izvršenje

	Datum	Broj zaključnice	Val. kup.	Iznos kup.	Tečaj	Val. prod.	Iznos prod.	Datum valute	Status
☐ 1	12.11.2009	091112 9220244, 2. dio SWAP	USD	150,00	5,17	HRK	775,50	27.11.2009	NPN
☐ 2	12.11.2009	091112 0220244, 1. dio SWAP	HRK	774,00	5,16	USD	150,00	13.11.2009	DPN
☒ 3	12.11.2009	091112 0220243	HRK	2.208,00	7,36	EUR	300,00	30.11.2009	NPN

Slika 12 – odabir transakcije koja se potpisuje

Moguće je pregledati samu zaključnicu prije potpisivanja. Odabirom tipke **Ispis** na lijevoj strani ekrana ulazi se na ekran **Ispis FX zaključnice** gdje se klikom na priloženi link omogućava ispis zaključnice transakcije u PDF formatu (Slika 13):

Slika 13 – mogućnost pregleda FX zaključnice u PDF formatu

Odabirom tipke **Potpiši/Izvrši** na lijevoj strani ekrana omogućen je pregled ugovorenih kondicija (detalja) transakcije prije potpisivanja za ranije odabranu transakciju (Slika 14):

	Datum	Broj zaključnice	Val. kup.	Iznos kup.	Tečaj	Val. prod.	Iznos prod.	Datum valute	Status
1	12.11.2009	091112 9220244, 2. dio SWAP	USD	150,00	5,17	HRK	775,50	27.11.2009	NPN
2	12.11.2009	091112 0220244, 1. dio SWAP	HRK	774,00	5,16	USD	150,00	13.11.2009	DPN
3	12.11.2009	091112 0220243	HRK	2.208,00	7,36	EUR	300,00	30.11.2009	NPN

Slika 14 – tipka Potpiši/Izvrši

Devizno poslovanje > Samostalni potpisnik > FX zaključnica

Detalji FX zaključnice

Broj zaključnice:	091112 0220243
-------------------	----------------

Banka kupuje/klijent prodaje	
Valuta:	HRK
Iznos:	2.208,00
Tečaj:	7,36
Račun:	2340009-1110067090 - 800120

Banka prodaje/klijent kupuje	
Valuta:	EUR
Iznos:	300,00
Račun:	2340009-1110067090 - 800120

Datum ugovaranja:	12.11.2009
Datum valute:	30.11.2009

Slika 14a – pregled detalja zaključnice prije potpisivanja

Ukoliko je korisnik suglasan sa navedenim elementima transakcije (iznos, valuta, datum, račun), klikom na tipku **Potpiši** koja se nalazi na lijevoj strani ekrana potpisuje zaključnicu čime potvrđuje svoju suglasnost sa navedenim elementima transakcije, te predmetna transakcija zaključena (Slika 14a).

Po uspješnom potpisivanju zaključnice na ekranu se javlja sljedeća poruka:

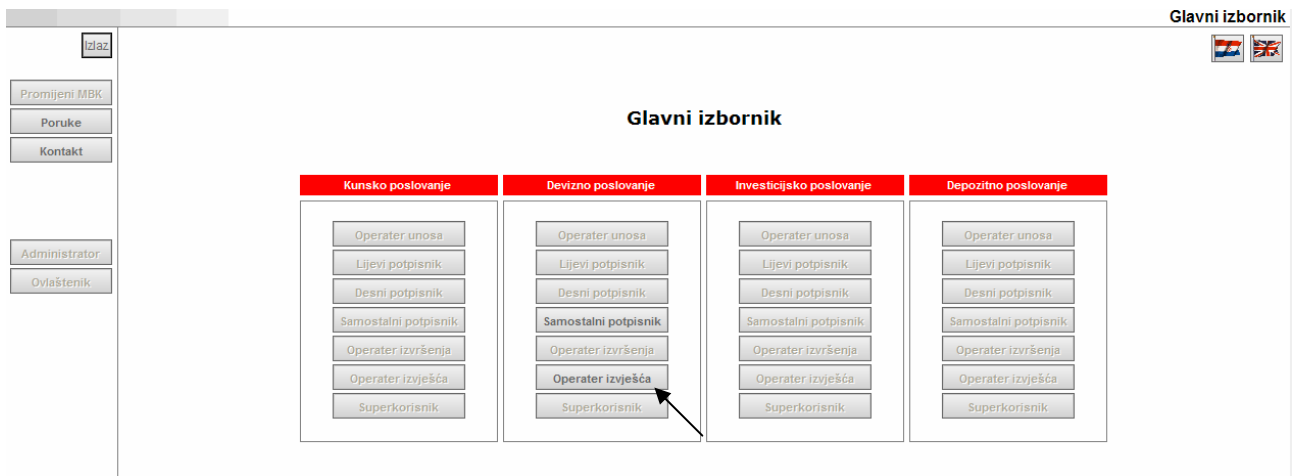
Devizno poslovanje > Samostalni potpisnik > FX zaključnice

Popis FX zaključnica spremnih za izvršenje

Zaključnica 091112 0220243 je uspješno potpisana i poslana na izvršenje.

Povratkom na glavni izbornik i odabirom tipke **Operater izvješća** pod deviznim poslovanjem (Slika 15)

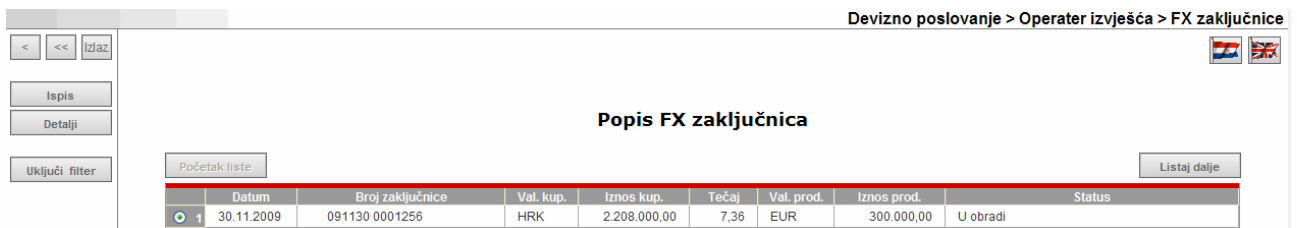
Slika 15– odabir tipke operater izvješća

dolazi se na ekran Popis deviznih računa gdje se sa lijeve strane ekrana nalazi tipka **FX zaključnice**.

Odabirom tipke **FX zaključnice** dolazi se na ekran **Popis FX zaključnica** gdje je omogućen pregled svih potpisanih zaključnica kao i statusa zaključnica (Slika 16).

Zaključnica iz primjera ima status "**U obradi**".

Slika 16 – pregled statusa zaključnice

Status u obradi zaključnica će imati do datuma valute, odnosno namire transakcije. Po namiri transakcije status se mijenja u "**Izvršena**".

Ukoliko u međuvremenu od dana sklapanja transakcije kupnje, prodaje ili kupoprodaje deviza pa do datuma valute dođe do izmjene transakcije iz određenih razloga ili do poništenja dogovorene transakcije postupci su sljedeći:

- sve izmjene obavezno se rade u dogovoru sa odgovornom osobom (dealerom) u **Sektoru poslova riznice**
- kod poništenja transakcije napravljena se zaključnica poništava kroz sustav i dodjeljuje joj se status **Poništena**.
- Ukoliko se radilo o izmjeni elemenata postojeće transakcije generira se nova/izmijenjena zaključnica sa novougovorenim elementima za koju je postupak jednak kao ranije opisan. Inicijalnoj i ranije potpisanoj zaključnici dodjeljuje se status "**Poništena**".

Sve zaključnice koje su potpisane putem PBZCOM@NET-a ostaju evidentirane u aplikaciji i dostupne su korisnicima na pregled.